

Z A K O N **O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU KMETIJSTVA, GOZDARSTVA IN** **PREHRANE (ZIUPKGP)**

1. člen **(vsebina)**

S tem zakonom se z namenom zagotovitve zadostne oskrbe prebivalstva s hrano v Republiki Sloveniji zaradi posledic epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (v nadaljnjem besedilu: epidemija), preprečitve širjenja virusne okužbe, varovanja zdravja in življenja ljudi, ureja možnost omejitve prometa s kmetijskimi pridelki, živali ali živalmi, namenjenih za hrano ljudi, omejitve z gozdno lesnimi sortimenti, ukrepe na področju veterinarstva, fitofarmacevtskih sredstev in semenskega materiala kmetijskih rastlin, podaljšanje mandata organom Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije ter nekatere druge s tem povezane ukrepe.

2. člen **(ukrepi na trgu kmetijskih pridelkov, živil ali živali)**

(1) Če zaradi epidemije ni mogoče na drug način zagotoviti zadostne oskrbe prebivalstva s hrano, se lahko odredijo naslednji ukrepi:

- omejitev ali prepoved dajanja na trg posamezne skupine, posameznega kmetijskega pridelka, živila ali živali, namenjenih za hrano ljudi, na ozemlje druge države članice Evropske unije ali izvoza v tretje države;
- omejitev ali prepoved dajanja na trg posamezne skupine, posameznega kmetijskega pridelka, živila ali živali, namenjenih za hrano ljudi, na ozemlje Republike Slovenije z območja druge države članice Evropske unije ali uvoza iz tretje države;
- omejitev višine cene posameznega kmetijskega pridelka, živila ali živali, namenjenih za hrano ljudi, v celotni verigi preskrbe s hrano, ki se določi na enoto kmetijskega pridelka, živila ali živali, ali omejitev višine cene semen, semenskega in saditvenega materiala;
- določitev začasnega upravljavca kmetijskega gospodarstva, če nosilec kmetijskega gospodarstva, člani kmetije ali zaposleni na kmetiji, ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev, zaradi posledic epidemije niso zmožni opravljati pridelave kmetijskih pridelkov ali izvajati reje živali, in to sporočijo na krizno telefonsko številko ali elektronski naslov ministrstva, pristojnega za kmetijstvo;
- začasna postavitve, uporaba oziroma vzdrževanje objekta za namen skladiščenja (v nadaljnjem besedilu: skladišče) kmetijskih pridelkov ali živil s strani Republike Slovenije.

(2) Predlog za začasnega upravljavca iz četrte alineje prejšnjega odstavka poda nosilec ali član kmetijskega gospodarstva iz četrte alineje prejšnjega odstavka. Če nosilec ali član kmetijskega gospodarstva ne predlagata začasnega upravljavca, določitev začasnega upravljavca pa je nujna, ker bi sicer nastala škoda ali bi bila zamujena očitna korist, ga določi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, ob predhodnem soglasju začasnega upravljavca, po naslednjem vrstnem redu:

- nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima stalno prebivališče ali sedež v isti ali sosednji občini, v kateri se nahaja kmetijsko gospodarstvo, za katero se določa začasni upravljavec, ter ima v lasti zemljišče, ki meji na zemljišče kmetijskega gospodarstva, za katero se določa začasni upravljavec;

- nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima stalno prebivališče ali sedež v isti ali sosednji občini, v kateri se nahaja kmetijsko gospodarstvo, za katero se določa začasni upravljavec;
- drugi nosilec kmetijskega gospodarstva.

(3) Če začasnega upravljavca ni mogoče določiti v skladu s prejšnjim odstavkom, se kot začasni upravljavec določi enota kmetijsko svetovalne službe, na območju katere kmetijsko gospodarstvo leži.

(4) Začasni upravljavec iz četrte alineje prvega odstavka tega člena ima tiste pravice in obveznosti nosilca kmetijskega gospodarstva v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ki so potrebne za izvajanje nujnih del pri upravljanju kmetijskega gospodarstva, ker bi kmetijskemu gospodarstvu sicer nastala škoda ali bi bila zamujena očitna korist. Na podlagi predloženega poročila o delu ima začasni upravljavec pravico do mesečnega denarnega nadomestila za začasno upravljanje kmetijskega gospodarstva.

(5) Za izvajanje ukrepa iz pete alineje prvega odstavka tega člena se prednostno uporabi zemljišča oziroma objekte v lasti Republike Slovenije ali lokalne skupnosti, zemljišča oziroma objekte, ki so primerna za skladišča, imajo slabšo bonitetno oceno zemljišča, zemljišča oziroma objekte, pri katerih se najmanj omeji lastnike oziroma upravljavce ter izvajanje gospodarske in druge dejavnosti, pri čemer:

- soglasja lastnikov zemljišč ali objektov oziroma drugih upravljavcev zemljišč ali objektov niso potrebna;
- se je vsakdo dolžan vzdržati vseh ravnanj, ki bi ovirala ali onemogočala dostop do skladišča, postavitvev skladišča, njegovo uporabo ali vzdrževanje;
- se ne uporabljajo predpisi, ki urejajo graditev objektov, prostorski akti ter predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave, sladkovodno ribištvo, divjad in lovstvo, ter predpisi, ki urejajo kmetijstvo, gozdove in vode.

(6) Ukrepe iz prve, druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena odredi minister, pristojen za kmetijstvo in prehrano, v soglasju z ministrom, pristojnim za gospodarstvo.

(7) O ukrepu iz četrte in pete alineje prvega odstavka tega člena v upravnem postopku odloči ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano. Zoper odločbo je dovoljen upravni spor, vložena tožba v upravnem sporu ne zadrži izvršitve izpodbijane odločbe. Če gre za ukrep iz pete alineje prvega odstavka tega člena se z odločbo določijo tudi lokacija objekta, postopek za postavitvev ali uporabo objekta, vzdrževanje objekta, višina nadomestila lastnikom zemljišč in objektov ter trajanje tega ukrepa.

(8) Podrobnejše kriterije za višino nadomestila iz četrtega odstavka tega člena glede na velikost kmetijskega gospodarstva v začasnem upravljanju, število glav velike živine, zahtevnost in obsežnost kmetijske obdelave ter postopek določanja nadomestila predpiše Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

(9) Podrobnejše kriterije za višino nadomestila za ukrep iz pete alineje prvega odstavka tega člena glede na velikost objekta ali zemljišča, zmogljivost in opremljenost objekta, knjižno vrednost objekta ter postopek določanja nadomestila predpiše vlada.

3. člen **(ukrepi na trgu gozdno lesnih sortimentov)**

(1) Zaradi preprečitve širjenja virusne okužbe, varovanja zdravja in življenja ljudi se lahko odredijo naslednji ukrepi:

- omejitev ali prepoved dajanja na trg gozdno lesnih sortimentov, sekancev ali lesnih peletov z območja druge države članice Evropske unije ali uvoz iz tretje države;
- postavitve, uporaba in vzdrževanje skladišča gozdno lesnih sortimentov, posekanih v skladu z zakonom, ki ureja gozdove, in v skladu z odločbami Zavoda za gozdove o sanitarni sečnji s strani Republike Slovenije.

(2) Za izvajanje ukrepa iz druge alineje prejšnjega odstavka se prednostno uporabi zemljišča oziroma objekte v lasti Republike Slovenije ali lokalne skupnosti, zemljišča oziroma objekte, ki so primerna za skladišča, imajo slabšo bonitetno oceno zemljišča, zemljišča oziroma objekte, pri katerih se najmanj omeji lastnike oziroma upravljavce ter izvajanje gospodarske in druge dejavnosti, pri čemer:

- soglasja lastnikov zemljišč ali objektov oziroma drugih upravljavcev zemljišč ali objektov niso potrebna;
- se je vsakdo dolžan vzdržati vseh ravnanj, ki bi ovirala ali onemogočala dostop do skladišča, postavitve skladišča, njegovo uporabo ali vzdrževanje;
- se ne uporabljajo predpisi, ki urejajo graditev objektov, prostorski akti ter predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave, sladkovodno ribištvo, divjad in lovstvo, ter predpisi, ki urejajo kmetijstvo, gozdove in vode.

(3) Ukrep iz prve alineje prvega odstavka tega člena odredi minister, pristojen za gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za gospodarstvo.

(4) O ukrepu iz druge alineje prvega odstavka tega člena v upravnem postopku odloči ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano, z odločbo, s katero se določijo tudi lokacija objekta, postopek za postavitve ali uporabo objekta, vzdrževanje objekta, višina nadomestila lastnikom zemljišč in objektov ter trajanje tega ukrepa. Zoper odločbo je dovoljen upravni spor, vložena tožba v upravnem sporu ne zadrži izvršitve izpodbijane odločbe.

(5) Podrobnejše kriterije za višino nadomestila iz prejšnjega odstavka glede na velikost objekta ali zemljišča, zmogljivost in opremljenost objekta, knjižno vrednost objekta ter postopek določanja nadomestila predpiše vlada.

4. člen **(ukrepi na področju veterinarstva)**

(1) Zaradi preprečitve širjenja virusne okužbe lahko minister, pristojen za veterinarstvo, v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo, določi spremembe ukrepov glede najmanjšega obsega zdravstvenega varstva živali ter označevanja in registracije živali.

(2) Zaradi preprečitve širjenja virusne okužbe ali upada kadrovskih zmogljivosti v času razglasitve epidemije lahko Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin v klavnicah, kjer se letno zakolje do 1.000 glav velike živine, določi razpored izvajanja ante in post mortem pregledov v skladu s kadrovskimi zmogljivostmi.

(3) Zaradi posledic epidemije veletrgovci z zdravili, za namen izvajanja najmanjšega obsega zdravstvenega varstva živali in izvajanja ukrepov ob pojavu posebej nevarnih bolezni iz Kodeksa o zdravju živali Mednarodne organizacije za zdravje živali, zagotovijo veterinarskim organizacijam, ki izvajajo dejavnost javne veterinarske službe, prednostno dobavo zdravil, cepiv, diagnostičnih sredstev, zaščitne opreme in dezinfekcijskih sredstev.

(4) Zaradi preprečitve širjenja virusne okužbe se začasno prepove vstop na kmetijska gospodarstva in v zbirne centre za živali z namenom nakupa živali osebam, ki prihajajo iz države, ki je uvedla omejitve gibanja oseb ali karanteno v zvezi z virusom.

5. člen **(ukrepi na področju fitofarmaceutskih sredstev)**

(1) Zaradi preprečitve širjenja virusne okužbe se podaljša veljavnost izkaznic o opravljenem usposabljanju za ravnanje s fitofarmaceutskimi sredstvi, katerih veljavnost se izteče v času epidemije, do 30. dne po izvedbi prvega nadaljnjega usposabljanja, izvedenega po prenehanju ukrepov v skladu z 8. členom tega zakona.

(2) Zaradi preprečitve širjenja virusne okužbe se dovoli uporabo naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev, katerim poteče rok za izvedbo rednega pregleda v času epidemije, do 30. dne po izvedbi prvega rednega pregleda naprav po prenehanju ukrepov v skladu z 8. členom tega zakona.

(3) Datumi usposabljanj za ravnanje s fitofarmaceutskimi sredstvi in datumi rednih pregledov naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev se objavijo na spletni strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

6. člen **(ukrepi na področju semenskega materiala kmetijskih rastlin)**

V primeru pomanjkanja uradno potrjenega semena na območju Republike Slovenije zaradi posledic epidemije, lahko minister, pristojen za kmetijstvo, odredi, da se dovoli trženje semenskega materiala, ki ne izpolnjuje vseh zahtev, določenih s predpisi o trženju semenskega materiala, zlasti glede kalivosti semena ali kategorije semenskega materiala, ter določi pogoje, pod katerimi se lahko ta semenski material trži.

7. člen **(podaljšanje mandata organom KGZS)**

Mandat organom Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije se ne glede na zakon, ki ureja kmetijsko gozdarsko zbornico, zaradi epidemije, podaljša do 1. novembra 2020.

8. člen **(časovna omejitev)**

Ukrepi iz tega zakona ter aktov, sprejetih na njegovi podlagi, veljajo do prenehanja razlogov zanje, kar ugotovi vlada s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, vendar najdlje do 1. septembra 2020.

9. člen **(financiranje)**

Za financiranje nadomestila za začasno upravljanje kmetijskega gospodarstva iz četrte alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona ter nadomestila za začasno postavitve, uporabo oziroma vzdrževanja skladišča iz pete alineje prvega odstavka 2. člena in druge alineje prvega odstavka 3. člena tega zakona se sredstva zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

10. člen (nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem ukrepov iz prve in druge alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona izvajajo cariniki in tržni inšpektorji.

(2) Nadzor nad izvajanjem ukrepa iz tretje alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona izvajajo kmetijski in tržni inšpektorji.

(3) Nadzor nad izvajanjem ukrepa iz četrte in pete alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona izvajajo kmetijski inšpektorji.

(4) Nadzor nad izvajanjem ukrepov iz prve in druge alineje prvega odstavka 3. člena tega zakona izvajajo cariniki in gozdarski inšpektorji.

(5) Nadzor nad izvajanjem ukrepa iz četrtega odstavka 4. člena tega zakona izvajajo uradni veterinarji.

11. člen (kazenske določbe)

- (1) Z globo od 10.000 do 200.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
- daje na trg posamezne skupine, posamezni kmetijski pridelek, živilo ali živali, namenjenih za hrano ljudi, na ozemlje druge države članice Evropske unije ali izvaža v tretje države v nasprotju z ukrepom iz prve alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona;
 - daje na trg posamezne skupine, posamezni kmetijski pridelek, živilo ali živali, namenjenih za hrano ljudi, na ozemlje Republike Slovenije z območja druge države članice Evropske unije ali uvaža iz tretje države v nasprotju z ukrepom iz druge alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona;
 - krši omejitev višine cene posameznega kmetijskega pridelka, živila ali živali, namenjenih za hrano ljudi, ali omejitev višine cene semen, semenskega in saditvenega materiala, določeno z ukrepom iz tretje alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona;
 - ne izvaja nalog začasnega upravljavca kmetijskega gospodarstva v skladu z ukrepom iz četrte alineje prvega odstavka 2. člena tega zakona;
 - daje na trg gozdno lesne sortimente, sekance in lesne pelete z območja druge države članice Evropske unije ali uvaža iz tretje države v nasprotju z ukrepom iz prve alineje prvega odstavka 3. člena tega zakona;
 - ovira ali onemogoča dostop do skladišča, postavitve skladišča, njegovo uporabo ali vzdrževanje v nasprotju z drugo alinejo petega odstavka 2. člena tega zakona ali drugo alinejo drugega odstavka 3. člena tega zakona;
 - vstopi na kmetijsko gospodarstvo ali v zbirni center za živali v nasprotju z ukrepom iz četrtega odstavka 4. člena tega zakona.

(2) Z globo 5.000 do 15.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 600 do 1.800 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 1.500 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

12. člen
(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

13. člen
(izdaja podzakonskih predpisov)

Vlada izda podzakonske predpise iz osmega in devetega odstavka 2. člena ter petega odstavka 3. člena tega zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

14. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 322-01/20-1/19
Ljubljana, dne 20. marca 2020
EPA 1073-VIII

Državni zbor
Republike Slovenije
Igor Zorčič
predsednik